

מעליית מחירי הנפט ועד למשאבה בתחנה הקרובה, כך נקבע המחיר שאנחנו משלמים

מחירי הנפט שוב במרכז תשומת הלב. מאז תחילת המלחמה הם עלו בעשרות אחוזים, על רקע ההסלמה במזרח התיכון והחשש לשיבושים באספקת האנרגיה העולמית. עבור המשקיעים זו דרמה גיאופוליטית, אבל עבור הציבור הרחב השאלה פשוטה יותר: כמה מזה יגיע לכיס שלנו בתחנת הדלק?

כדי להבין את זה, צריך להתחיל מהבסיס.

כאשר מדברים על "מחיר הנפט", לרוב מתכוונים לאחד משני מדדים מרכזיים. הראשון הוא נפט ברנט, מדד הייחוס העולמי שמופק בים הצפוני ומשמש לכ-70% מהעסקאות בעולם. השני הוא WTI, המדד האמריקאי שמבוסס על נפט מטקסס ומשקף בעיקר את השוק המקומי בארה"ב. ברוב הזמן, הברנט נסחר במחיר מעט גבוה יותר, בעיקר בשל יתרון לוגיסטי שמקל על שינועו לשווקים גלובליים.

אבל כאן מגיע הטוויסט הראשון:
מחיר הנפט הוא רק נקודת התחלה.

המחיר שאנחנו משלמים בתחנת הדלק בישראל לא נקבע לפי מחיר הנפט הגולמי, אלא לפי מחיר הבנזין המזוקק, וזה כבר עולם אחר. בפועל, ישראל מסתכלת על מחיר הבנזין באזור הים התיכון באמצעות בנצ'מרק בינלאומי בשם Platts CIF MED. בנצ'מרק זה מבוסס על עסקאות בפועל סביב האבים מרכזיים למסחר בדלקים באזור הים התיכון, כמו גנואה באיטליה ולברו בצרפת, ומשקף את המחיר שבו ניתן לייבא בנזין לאזור.

לכן, גם אם מחיר הנפט עולה או יורד בחדות, התרגום למחיר הבנזין אינו מיידי ואינו מלא.

כאן נכנס משתנה נוסף: שער החליפין.

מחירי הדלק בעולם נקובים בדולרים, ולכן כל שינוי בשער הדולר מול השקל משפיע ישירות על המחיר בישראל. דולר נחלש יכול לקזז חלק מההתייקרות, ודולר מתחזק יכול להעצים אותה.

אבל גם זה עדיין לא הסיפור המלא.

מחיר הבנזין בישראל נקבע אחת לחודש, והוא מבוסס על ממוצע מחירי הבנזין באזור הים התיכון ב-5 ימי המסחר האחרונים של החודש. המשמעות היא שלא כל תנועה במהלך החודש תתגלגל מיד למחיר בתחנות. לעיתים השוק תנודתי, אך המחיר לצרכן נותר יציב, פשוט כי מה שקובע הוא סוף התקופה.

ואז מגיע המרכיב המשמעותי ביותר: המסים, כלומר הממשלה.

בישראל, חלק גדול מאוד ממחיר הדלק מורכב ממסים. בקירוב, כ-60% מהמחיר הם בלו ומע"מ, כ-30% משקפים את מחיר הדלק בעולם, והיתרה היא עלויות שיווק והפצה. המשמעות היא שגם כאשר מחירי האנרגיה בעולם משתנים בחדות, ההשפעה על המחיר בתחנה מתונה יותר.

ניקח דוגמה:

אם מחיר הנפט עלה בכ-50% בתקופה האחרונה, לא נראה עלייה דומה בתחנות הדלק. בפועל, העלייה עשויה להסתכם בכ-10% עד 15% בלבד, וגם זה תלוי בגורמים נוספים כמו שער הדולר והמחירים בסוף החודש.

ולצד זה, חשוב לזכור: הממשלה יכולה גם להשפיע באופן ישיר. בעבר, במצבים של עליות חדות במיוחד, משרד האוצר בחר להתערב ולהפחית זמנית את הבלו על הדלק כדי למתן את ההתייקרות לצרכן. מדובר בצעד חריג ובעל עלות תקציבית, ולכן הוא לא מובן מאליו, אבל בהחלט חלק מהתמונה.

וזה מביא אותנו לנקודה החשובה ביותר:

הכול תלוי במה שיקרה עכשיו.

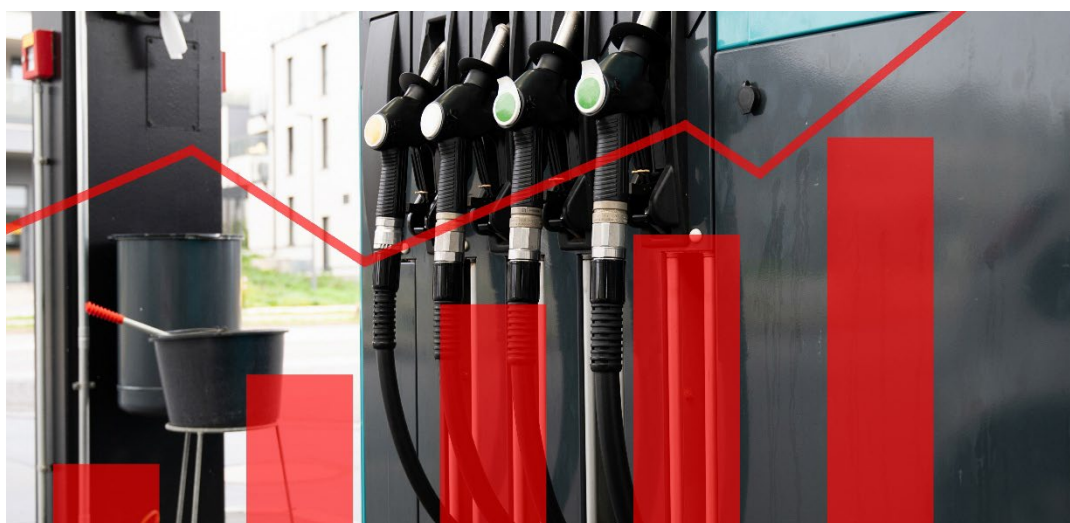
אם המתיחות הגיאופוליטית תחריף ותשפיע על נתיבי שיט מרכזיים, כמו מצרי הורמוז שדרכם עובר חלק משמעותי מאספקת האנרגיה העולמית, הלחץ על מחירי הנפט והדלק עשוי להימשך.

מנגד, אם נראה רגיעה יחסית, גם מחירי הנפט יכולים להתמתן במהירות, ולעיתים אף לרדת באותה מהירות שבה עלו.

בסופו של דבר, מחיר הדלק בישראל נקבע משילוב של שלושה גורמים מרכזיים: מחירי האנרגיה בעולם, שער הדולר, והמדיניות הממשלתית. ולכן, בפעם הבאה שאתם רואים כותרת על זינוק במחירי הנפט, שווה לזכור: הכותרות חשובות, אבל מה שיקבע את המחיר בתחנה הוא בעיקר מה יקרה בימים האחרונים של החודש.

ובמובן הפרקטי, זה אומר דבר פשוט:
כדי לדעת בכמה באמת יעלו מחירי הדלק, נצטרך לחכות לימים האחרונים של החודש, אז גם מתבהרת התמונה וגם מתפרסם העדכון הרשמי.

מי שעוקב אחרי ההתפתחויות יכול לעיתים לזהות את הכיוון מראש, ובמקרים של עלייה צפויה, זה גם הרגע שבו רבים בוחרים להגיע לתחנה, לעמוד קצת בתור ולתדלק לפני שהמחיר החדש נכנס לתוקף בחצות.

רוצים לשמוע עוד? מוזמנים לפנות אליי.

אין לראות באמור לעיל ייעוץ השקעות / ייעוץ פנסיוני ו/או שיווק פנסיוני המתחשב בנתונים ובצרכים המיוחדים של כל אדם. האינפורמציה המופיעה כאן אינה מהווה המלצה לביצוע או אי ביצוע מהלך כלשהו. מחובתך להתייעץ לפני כל פעולה. מסמך זה מנוסח בלשון זכר אך פונה לנשים ולגברים כאחד

